

prima instanță: M. Muruianu
(Judecătoria Buiucani, mun. Chișinău)
instanța de apel: M. Guzun, A. Nogai, Vl. Brașoveanu
(Curtea de Apel Chișinău)

dosarul nr. 2ra-709/17

ÎNCHEIERE

12 aprilie 2017

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ al
Curții Supreme de Justiție

în componență:

Președintele completului, judecătorul: Svetlana Filincova

Judecătorii: Maria Ghervas, Iurie Bejenaru

examinând chestiunea admisibilității recursului declarat de Graur Felicia, prin intermediul avocatului Dumitru Barbăscumpă,

în pricina civilă la cererea de chemare în judecată depusă de Graur Felicia împotriva Băncii Comerciale „Universalbank” Societate pe acțiuni (în proces de lichidare), Societatea cu răspundere limitată “Tora Felix” privind declararea nulității actelor juridice,

împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016 prin care a fost admis apelul declarat de Banca Comercială „Universalbank” Societate pe acțiuni, casată hotărârea Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19 mai 2016 și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii,

c o n s t a t ă :

La data de 27.06.2014, Graur Felicia a depus cerere de chemare în judecată împotriva Băncii Comerciale „Universalbank” Societate pe acțiuni (în proces de lichidare), Societatea cu răspundere limitată “Tora Felix” privind declararea nulității actelor juridice.

În motivarea cererii a indicat faptul că, conform contractului de credit nr.3338811 -LJ din 30.06.2011, a acordat SRL „Tora Felix” un credit în mărime de 3000000 lei (pct. 2.1. din Contract) cu destinația: completarea mijloacelor circulante. Creditul a fost acordat pentru o perioadă de 90 de zile, cu scadență la 28.09.2011. În scopul asigurării executării de către SRL „Tora Felix” a obligațiilor asumate față de BC „Universalbank” SA pe contractul de credit a fost încheiat contractul de fidejusiune nr.3338811-F-1 din 30.06.2011, conform căruia fidejutorul Graur Felicia s-a obligat să răspundă față de creditorul BC „Universalbank” SA în mărime deplină pentru neîndeplinirea sau îndeplinirea necorespunzătoare de către debitorul SRL „Tora Felix” a obligațiilor de plată, prevăzute de contractul de credit numit, inclusiv obligațiile de plată a creditului, dobânzii și a altor plăți aferente.

Susține că, cu toate că pe contractul de credit este aplicată semnătura Feliciei Graur în calitate de administrator al SRL „Tora Felix”, iar pe contractul de fidejusiune semnătura acesteia în calitate de fidejutor, însă nici unul din actele juridice indicate nu a fost semnat de această persoană în condițiile și circumstanțele indicate, iar după cum rezultă din conținutul contractelor de credit nr. 3338811-LJ din 30.06.2011 și de fidejusiune nr.3338811-F-1 din 30.06.2011, ambele acte

datează cu 30 iunie 2011.

Menționează că, conform informației nr. 35/7-4-1660 din 04.04.2014, parvenite de la Departamentul Poliției de Frontieră, Graur Felicia, în perioada 10.06.2011 -05.07.2011 nu s-a aflat pe teritoriul RM, aceasta ieșind din țară prin punctul de trecere a frontierei "Aeroport" la data de 10.06.2011, și a intrat în RM prin același punct abia la 05.07.2011.

Relatează că, în aceste condiții, odată ce locul încheierii ambelor contracte este indicat mun. Chișinău, ar rezulta că la data de 30.06.2011, Graur Felicia s-a aflat pe teritoriul RM, în mun. Chișinău și a participat la semnarea contractelor, fapt care nu corespunde realității și se combate în mod obiectiv prin informația respectivă.

Consideră că atât contractul de credit, cât și contractul de fidejusiune nu corespund condițiilor de valabilitate ale actului juridic, respectiv ele sunt lovite de nulitate absolută.

Solicită admiterea integrală a acțiunii cu declararea nulității contractului de credit nr. 3338811-LJ din 30.06.2011, încheiat între creditorul BC „Universalbank” SA și debitorul SRL „Tora Felix” și a contractului de fidejusiune nr. 3338811-F-1 din 30.06.2011, încheiat între creditorul BC „Universalbank” SA și fidejuserul Felicia Graur.

Prin hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 19 mai 2016 acțiunea a fost admisă.

S-a declarat nul contractul de credit nr.3338811-LJ din 30.06.2011, încheiat între creditorul BC „Universalbank” SA și debitorul SRL „Tora Felix”, precum și contractul de fidejusiune nr.3338811-F-1 din 30.06.2011, încheiat între creditorul BC „Universalbank” SA și debitorul Felicia Graur.

La 20 mai 2016, BC “Universalbank” SA a declarat apel împotriva hotărârii primei instanțe, solicitând admiterea apelului, casarea hotărârii recurate cu emiterea unei noi hotărâri, prin care acțiunea să fie respinsă ca neîntemeiată.

Prin decizia Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016 s-a admis apelul declarat de Banca Comercială „Universalbank” Societate pe acțiuni, casată hotărârea Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 19 mai 2016 și emisă o nouă hotărâre de respingere a acțiunii.

La adoptarea soluției instanța de apel a invocat că, la data de 20.06.2011, prin decizia fondatorului unic a SRL „Tora Felix”, Felicia Graur, s-a dispus adresarea către BC „Universalbank” SA cu o cerere privind acordarea creditului în sumă de 3 000 000 lei, pentru suplinirea mijloacelor financiare circulante. Ca garanție de rambursare a fost stabilită cedarea mijloacelor financiare ce vor credita conturile curente a SRL „Tora Felix” și garanția personală a fondatorului persoanei juridice.

Actul respectiv nu a fost contestat de către persoana interesată, fiind valabil.

La data de 20 iunie 2011, a fost depusă o cerere la BC „Universalbank” SA privind acordarea creditului, semnată de Graur Felicia în calitate de administrator și Ababi Veronica, în calitate de contabil-șef a SRL „Tora Felix”.

Suma creditului a fost transferată pe contul debitorului, fapt confirmat prin declarațiile reprezentantului BC „Universalbank” SA, care nu au fost negate de reclamant precum și prin ordinul de plată nr. 52027, prin care, la 30.06.2011, suma contractului a fost transferată de pe contul SRL „Tora Felix” pe contul ÎI „Musaeva

Olga” cu destinația „acordarea împrumutului, conform contractului de împrumut”.

Faptul transmiterii sumei, acceptării acesteia de către persoana juridică pe contul său, este confirmată și prin hotărârea Judecătoriei Centru, mun. Chișinău, prin care a fost admisă cererea BC „Universalbank” SA către SRL „Tora Felix”, Graur Felicia privind rezilierea contractului, a fost dispusă încasarea în mod solidar de la SRL „Tora Felix” și Graur Felicia suma datoriei rezultate din contractul de credit nr. 3338811 -LJ, în valoare de 3 000 000 lei, dobânda calculată în sumă de 614 491,78 lei, penalitatea 54 100 lei, în total 3 668 491,78 lei. Hotărârea fiind definitivă și irevocabilă.

De altfel, conform art. 123 alin. (2) CPC al RM, faptele stabilite printr-o hotărâre judecătorească irevocabilă într-o pricină civilă soluționată anterior în instanță de drept comun sau în instanță specializată sînt obligatorii pentru instanța care judecă pricina și nu se cer a fi dovedite din nou și nici nu pot fi contestate la judecarea unei alte pricini civile, la care participă aceleași persoane.

Reieșind din actul judecătoresc irevocabil, BC „Universalbank” SA și-a executat obligațiile ce rezultă din contract, iar debitorul nu a obiectat împotriva executării.

Mai mult ca atât, se reține faptul că, deși suma contractată a fost virată pe contul debitorului, a cărui unic fondator și administrator este fidejutorul încă la 30 iunie 2011, o acțiune de constatare a nulității actelor juridice a fost inițiată doar la 27.06.2014.

În contextul dat, instanța de apel a conchis că, comportamentul reclamantei nu lasă nici o îndoială asupra intenției de a executa actul juridic contestat. Creditarea contului cu o sumă impunătoare, indică asupra prezumției că, în calitate de persoană responsabilă, acționând cu bună-credință, Graur Felicia era la curent despre sursa acestora, respectiv nu poate invoca necunoașterea cauzei de nulitate.

Instanța de apel a reținut că, în susținerea poziției sale, reclamanta a indicat asupra faptului că la data semnării contractului, aceasta nu s-a aflat pe teritoriul Republicii Moldova fapt confirmat prin extrasul din Sistemul informațional integrat al Poliției de Frontieră.

Cu toate acestea, instanța de apel a indicat că potrivit aceluiași extras, numărul ieșirilor de pe teritoriul țării nu corespund cu numărul intrărilor.

La 10 februarie 2017 Graur Felicia, prin intermediul avocatului Dumitru Barbăscumpă a depus recurs împotriva deciziei instanței de apel, solicitînd admiterea lui, casarea deciziei instanței de apel cu menținerea hotărârii primei instanțe.

În motivarea recursului s-a invocat că instanța de apel nu a constatat și elucidat toate circumstanțele pentru examinarea obiectivă a cauzei, fiind aplicate eronat normele de drept material.

Mai mult ca atât, indică Graur Felicia, prin intermediul avocatului Dumitru Barbăscumpă că instanța de apel și-a întemeiat în drept concluzia de casare a hotărârii Judecătoriei Buiucani, mun. Chișinău din 19.05.2016 exclusiv pe art. 218 Cod Civil („Nulitatea relativă a actului juridic”), fapt care în esență este incorect, or, legea respectivă nu trebuia să fie aplicată la speță.

În această privință Graur Felicia, prin intermediul avocatului Dumitru Barbăscumpă menționează că atât contractul de credit nr. 3338811-LJ din

30.06.2011, cît și contractul de fidejusiune nr. 3338811-F-1 din 30.06.2011, ambele nu corespund condițiilor de valabilitate ale actului juridic, respectiv ele sînt lovite nu de nulitate relativă, după cum a stabilit instanța de apel, dar de cea absolută, din care cauză nici nu pot fi confirmate de părți.

Conform art. 199 (1) Cod Civil ”consimțămînt este manifestarea, exteriorizată, de voință a persoanei de a încheia un act juridic”, iar conform alin. (2) din același articol „consimțămîntul este valabil dacă provine de la o persoană cu discernămînt, este exprimat cu intenția de a produce efecte juridice și nu este viciat”. La rîndul său, art. 200 alin. (1) Cod Civil stabilește că ”manifestarea de voință care trebuie recepționată de cealaltă parte produce efecte în momentul în care parvine acesteia, indiferent de faptul dacă a luat sau nu cunoștință de conținutul ei”.

Art. 217 alin. (1) și (2) Cod Civil prevede că nulitatea absolută a actului juridic poate fi invocată de orice persoană care are un interes născut și actual și nu poate fi înlăturată prin confirmarea de către părți a actului lovit de nulitate, iar alin. (3) din același articol stabilește că acțiunea în constatare a nulității absolute este imprescriptibilă.

Examinînd temeiurile recursului declarat de Graur Felicia, prin intermediul avocatului Dumitru Barbăscumpă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră recursul drept inadmisibil din următoarele considerente.

În conformitate cu art. 432 alin. (1) Cod de procedură civilă, părțile și alți participanți la proces sunt în drept să declare recurs în cazul în care se invocă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural.

Alineatele (2) și (3) ale aceluiași articol prevăd exhaustiv cazurile în care se consideră că normele de drept material sau de drept procedural au fost încălcate sau aplicate eronat, iar alin. (4) stabilește că săvârșirea altor încălcări decât cele indicate la alin. (3) constituie temei de declarare a recursului doar în cazul și în măsura în care acestea au dus sau ar fi putut duce la soluționarea greșită a pricinii sau în cazul în care instanța de recurs consideră că aprecierea probelor de către instanța judecătorească a fost arbitrară, sau în cazul în care erorile comise au dus la încălcarea drepturilor și libertăților fundamentale ale omului.

Conform prevederilor art. 433 lit. a) Cod de procedură civilă, cererea de recurs se consideră inadmisibilă în cazul în care recursul nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Completul Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție consideră că recursul declarat de Graur Felicia, prin intermediul avocatului Dumitru Barbăscumpă, nu se încadrează în temeiurile prevăzute la art. 432 alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

Astfel, argumentele invocate în recursul declarat se referă la dezacordul recurentului cu soluția pronunțată de către instanța de apel, însă nu relevă încălcarea esențială sau aplicarea eronată a normelor de drept material, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate.

Totodată, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că recursul exercitat conform

secțiunii II-a are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia ei în fapt.

În acest context, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție reiterează și faptul că procedura admisibilității constă în verificarea faptului, dacă motivele invocate în recurs se încadrează în cele prevăzute în art. 432. alin.(2), (3) și (4) Cod de procedură civilă.

În această ordine de idei, Completul Colegiului precizează că, în contextul normelor procedurale din Secțiunea a II-a, Capitolul XXXVIII Cod de procedură civilă, instanța de recurs nu verifică modul de apreciere a probelor de către instanțele de fond și de apel. Forța atribuită unei probe sau alteia, coraportul dintre probe, suficiența probelor și concluziile făcute în urma probațiunii sunt în afara controlului instanței de recurs.

Prin prisma art. 432 alin.(4) Cod de procedură civilă, instanța de recurs poate interveni în materia probațiunii doar sub aspect procedural și anume dacă se invocă că instanța de apel a apreciat în mod arbitrar probele, încălcând în mod flagrant regulile de apreciere a probelor stabilite în art. 130 Cod de procedură civilă, însă, din recursul declarat nu rezultă argumentul privind încălcarea flagrantă a regulilor de apreciere a probelor.

În acest sens, Curtea Europeană a Drepturilor Omului a relevat în jurisprudența sa constantă, rezultând din prevederile art. 6 § 1 al Convenției Europene pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, că nu se impune motivarea în detaliu a unei decizii prin care o instanță de recurs, întemeindu-se pe dispoziții legale specifice, respinge recursul declarat împotriva sentinței pronunțate de o instanță inferioară, ca fiind lipsit de șanse de succes (cauza Rebait și alții contra Franței, Comisia Europeană a Drepturilor Omului, 25 februarie 1995, nr.26561/1995).

În circumstanțele menționate, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a considera inadmisibil recursul declarat de Graur Felicia, prin intermediul avocatului Dumitru Barbăscumpă.

În conformitate cu art. art. 433 lit. a), 440 alin. (1) Cod de procedură civilă, Completul Colegiului Civil, Comercial și de Contencios Administrativ al Curții Supreme de Justiție,

d i s p u n e:

Se consideră inadmisibil recursul declarat de Graur Felicia, prin intermediul avocatului Dumitru Barbăscumpă împotriva deciziei Curții de Apel Chișinău din 22 noiembrie 2016.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului, judecătorul

Svetlana Filincova

Judecătorii

Maria Ghervas

Iurie Bejenaru